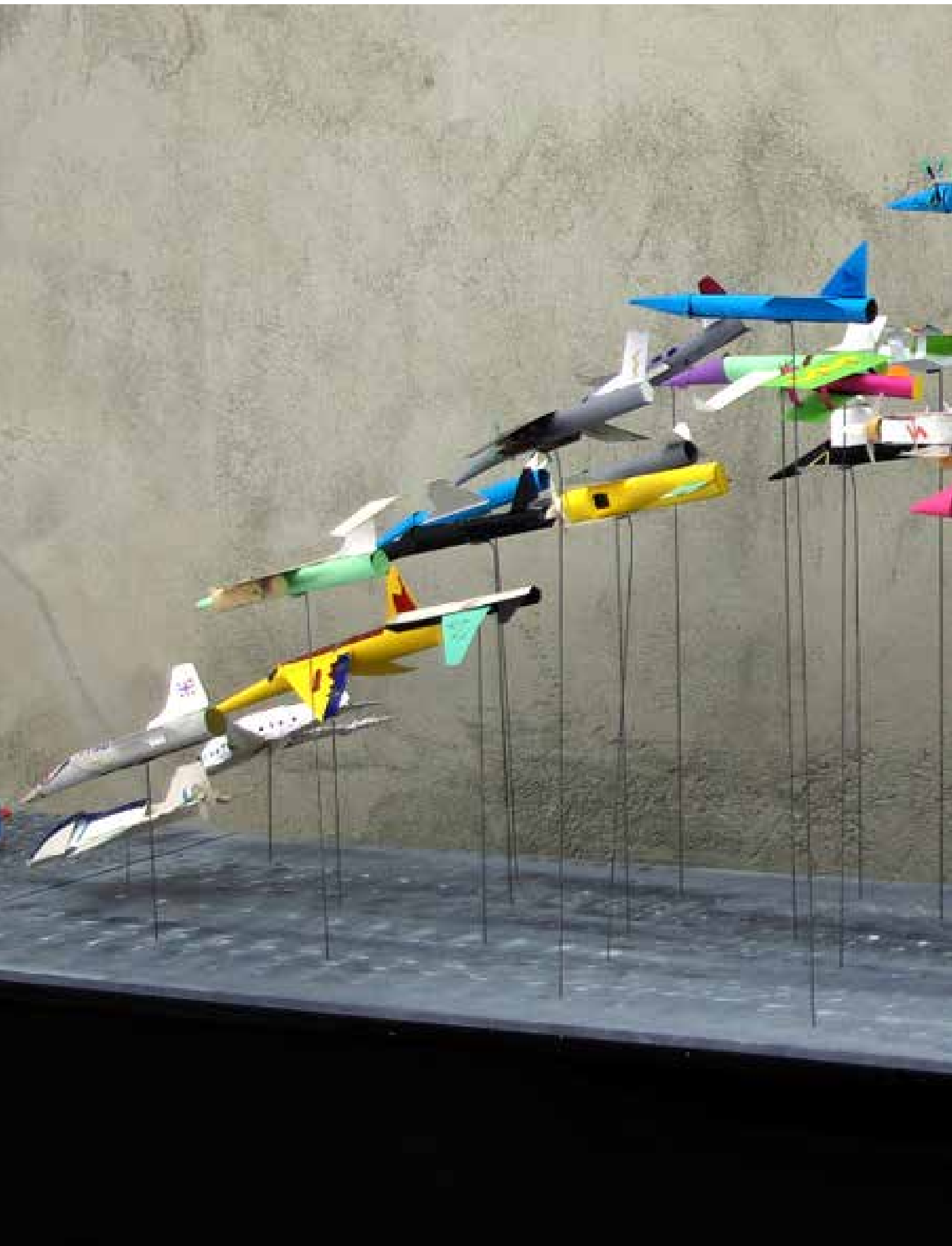

Utviklingsplan for Kristiansand kulturskole 2015-2019

Dato revidert: 25.11.2014

Innledning	2w
Historikk	2
Kulturskolens visjon, verdier og serviceerklæring	12
Kulturskolens utfordringer i årene som kommer	12
Samlokalisering i sentrum	12
Undervisningsmetodikk	12
Videreutvikling av talentsatsing eller flere elever?	12
Inkluderende kulturskole	12
Hovedmål i perioden	12
Løses innenfor nåværende økonomiske rammer	12
1. Avklare framtidig samlokalisering i sentrum	12
2. Utvikle fleksible undervisningsmetoder og modeller	12
2.1 Individuell undervisning/gruppeundervisning	12
2.2 Utvikling av to-lærersystem i visuell kunst	12
2.3 Tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid	12
2.4 Videreutvikling av talentsatsing	12
3 Videreutvikle samarbeidet med skolekorpene	12
4 Kulturskole for alle. Nå ut til flere miljøer	12
5 Regionalt samarbeid	12
Målsettinger som krever økte bevilgninger	
1. Sesam 2. år	12
2. Sangpedagog med rytmisk utdanning	12
3. Skrivekurs	12
Videreutvikling av kulturskolen gjennom økt fagkompetanse	
Prioritert rekkefølge	
1. Etter- og videreutdanning	12
2. Teknisk IT-medarbeider	12

Innledning

I rammeplan for kulturskolene i Norge «Mangfold og fordypning» (Norsk Kulturskoleråd) står følgende om kulturskolens formål:

«Kulturskolen skal bidra til barn og unges dannelse, fremme respekt for andres kulturelle tilhørighet, bevisstgjøre egen identitet, bli kritisk reflekterende og utvikle egen livskompetanse.

Kulturskolen skal gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. Formålet med opplæringen er å lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk. Kulturskolen er den sentrale grunnutdanningen i den sammenhengende utdanningslinjen som kan kvalifisere elever til opptak i høyere kunstfaglig utdanning for elever med særlig interesse og motivasjon.

Alle elever i kulturskolen skal få undervisning som er tilpasset deres interesse og forutsetninger. Kulturskolen skal også være et lokalt ressurscenter, et omdreiningspunkt for skole- og kulturlivet i den enkelte kommune. Nasjonalt er den en del av en landsomfattende kulturell infrastruktur som bidrar til å løfte fram kunst og kultur som bærende elementer i samfunnsutviklingen.»

Historikk

- 1962 I Kristiansand ble det fattet vedtak om å opprette musikkskole 24. oktober 1962.
- 1963 Skolestart i januar med 120 elevplasser. Fast tilholdssted på Grim skole. Administrativt underlagt skoleadministrasjonen med skolestyret som politisk styringsorgan.
- 1970 Flytter til Østre Strandgate 17A (tidl. handelsgymnas) sammen med Agder musikkonservatorium. Cirka 1000 elevplasser.
- 1990 Flytter til Musikkens hus (tidl. Kristiansand turnhall) sammen med Agder Musikkonservatorium. Cirka 1250 elevplasser.
- 1994 Dirigentene i byens skolekorps blir ansatt i musikkskolen. Korpsene refunderer 50 % av brutto lønnsutgifter til musikkskolen. Det tilbys undervisning i rytmisk musikk.
- 1997 Musikkskolen overføres fra skolesektoren til kultursektoren med kulturstyret som politisk styringsorgan. Cirka 1150 elever.
- 1998 I forbindelse med omorganisering av Kristiansand barne- og ungdomsteater starter musikkskolen undervisning i drama.
- 2000 Musikkskolen omorganiseres til Kristiansand kulturskole med tre avdelinger: Musikk, teater og billedkunst. Cirka 1200 elevplasser.
- 2005 Teateravdelingen starter musikalundervisning som et talentutviklingsprosjekt.
- 2010 Institutt for musikk ved Universitetet i Agder (tidl. Agder musikkonservatorium) flytter til campus Gimlemoen og kulturskolen disponerer lokalene i Kongensgate 54 alene. Flere undervisningsrom og noe bedre arbeidsforhold for musikk lærerne. Cirka 1450 elevplasser.
- 2012 Talentutviklingsprogram i musikk «Kilden lørdagsskole» etableres i samarbeid med Kilden Dialog og UiA. 1450 elevplasser.
- 2013 Kulturskoletimen etableres som et tilbud til alle elever på 2. klassetrinn. 1784 elevplasser høsten 2013.

Kulturskolens visjon, verdier og serviceerklæring

Personalet ved kulturskolen har deltatt i prosesser for utarbeidelse av serviceerklæring (2005) og av visjon og verdier (2007). Serviceerklæringen er i høyeste grad moden for revisjon, og selv om visjon og verdier står seg godt i dag, vil det være naturlig at alt sees i sammenheng og revideres i løpet av planperioden.

Serviceerklæring:

- Kulturskolen skal være et trygt sted å være
- Elevene skal møtes med omsorg og respekt
- Kulturskolen skal ha kvalifiserte lærere
- Kulturskolens personale skal ha et godt samarbeid med elever og foresatte og gi god informasjon om undervisningen
- Ved individuell undervisning (musikk) får eleven minimum 20 minutter undervisning per uke.
Ved gruppeundervisning får elevene minimum 30 minutter undervisning per uke
- I løpet av skoleåret får elevene tilbud om å delta på konserter/forestillinger/utstillinger i regi av kulturskolen
- Ved lærerfravær engasjerer kulturskolen normalt vikar. I enkelte tilfeller kan det bli nødvendig å avlyse timen. Kulturskolen gir da beskjed til eleven og/eller elevens foresatte
- Det gis fradrag i kontingenten hvis eleven mister undervisning mer enn fire ganger i løpet av skoleåret som følge av lærerfravær

Kulturskolens visjon:

Vi gir barn og unge mulighet
til utvikling gjennom kunst

Kulturskolens verdier:

Åpenhet,
endringsvilje,
arbeidsglede

Kulturskolens utfordringer i årene som kommer

For å realisere målsettingene i rammeplanen må kulturskolen i Kristiansand særlig løse følgende problemstillinger i årene som kommer.

Samlokalisering i sentrum

En forutsetning for videre utvikling av kulturskolen er en samlokalisering i gode og tidsriktige undervisningslokaler i sentrum. Dagens hovedbase Musikkens hus rommer administrasjon og musikkundervisning. Lokalene er nedslitte og undervisningsrommene er gjennomgående for små til samspillsundervisning og er heller ikke tilpasset rytmisk musikk. De siste årene har lokalene hatt et økende klimaproblem. Musikkens hus har ikke plass til teater, musikal, billedkunst, film/animasjon og deler av musikkundervisningen. I de senere årene har kulturskolen hatt tre gode undervisningsrom i Vågsbygd kultursenter med noe plass til musikkundervisning, billedkunst og teater. Den resterende undervisningen er spredt rundt i byen med gjennomgående dårlig arbeidsforhold for lærerne og mangelfullt læringsmiljø for elevene. For å videreutvikle tverrfaglig samarbeid mellom ansatte i ulike fagdisipliner og mellom elevgrupper, forutsettes det samlokalisering av kulturskolen i et felles bygg i sentrum.

Undervisningsmetodikk

De aller fleste kulturskolene i Norge startet som rene musikkskoler i klassisk/akustisk musikk over en 20 års periode fra midten av 1960-tallet til midten av 1980-tallet. Undervisningsmetodene som ble brukt var individuell undervisning (den såkalte «mesterlærertradisjonen») med en lærer og en elev. Som regel med undervisning én gang pr. uke i cirka 20 minutter. På slutten av 1990-tallet fikk rytmisk musikk innpass i kulturskolene, og kort tid etter kom andre fag som billedkunst, teater og dans. Disse nye fagene hadde en helt annen opplæringstradisjon, nemlig undervisning i grupper. Dette har i høyeste grad vært en stor berikelse for kulturskolene på mange måter. Gruppeundervisning tilfører elevene en større sosial tilhørighet og et positivt læringsaspekt ved at elevene, i tillegg til å bli undervist av lærerne, også lærer av hverandre.

Selv om mange musikklærere delvis har tatt i bruk gruppeundervisning, er individuell undervisning den dominerende undervisningsformen for musikklærerne både i Kristiansand og i de fleste andre kulturskoler. Dette er ikke unaturlig da musikklærerne i sin utdanning stort sett helt fram til i dag ikke har fått nevneverdig opplæring i gruppeundervisning. Mesterlærertradisjonen har mye bra for seg da den uten tvil gir større muligheter til å ta vare på den enkelte elevs utvikling av ferdigheter og progresjon, og i forslag til ny rammeplan for kulturskolene blir det presisert at undervisningen ved kulturskolen bør være delvis individuell og delvis i grupper. I denne sammenhengen er det viktig å være tydelig på at mer gruppeundervisning ikke fører til innsparing og mulighet for flere elever, men at undervisningen gjøres mer fleksibel. En grunnressurs på 20 minutter pr. elev pr. uke i musikkundervisningen er et minimum av ressurser for å kunne ivareta elevenes utvikling og progresjon.

For å gjennomføre en mer fleksibel musikkundervisning med en kombinasjon av individuell- og gruppeundervisning kreves større undervisningsrom med plass til grupper og en prioritering av musikklærernes mulighet til kurs/etterutdanning i gruppemetodikk.

Videreutvikling av talentsatsing eller flere elever?

På grunn av ventelister opplever kulturskolen naturlig nok press både fra det politiske miljøet og publikum for å gi plass til flere elever. Samtidig er det et stort behov for å gi talentfulle elever som prioriterer å utvikle sine evner i kunstneriske fag mot en mulig profesjonell karriere, anledning til dette. En utdanning i kunstneriske fag starter ikke etter videregående skole men i 10-12 års alderen. Samfunnet har behov profesjonelle kulturarbeidere i framtida, og kulturskolen bør ha en klar oppgave i å ivareta disse elevene og legge til rette for et utvidet undervisningstilbud, og å gi dem ekstra utfordringer og muligheter i et profesjonelt kunst- og kulturmiljø. I dag har kulturskolen et talentutviklingstilbud til musikk elever i samarbeid med Kilden Teater- og Konserthus (Kilden lørdagsskole). Det er både behov for utvidelse av tilbudet, og at liknende tilbud gis til kulturskolens avdeling for visuell kunst og avdeling for scenekunst. Dette koster penger, og det må her gjøres en politisk prioritering om veivalg videre, flere elever eller videreutvikling av talentsatsing.

Inkluderende kulturskole

Kulturskolene i Norge skal være for alle. Uavhengig av elevenes faglige forutsetninger og foresattes betalingsevne skal det være plass til alle som ønsker å delta. Kristiansand kulturskole har derfor ansatt musikkterapeuter for å ivareta de svakeste og mest sårbare elevgrupper i tillegg til talent-satsing for de sterkeste elevene. Kulturskolen har også en maksprisordning og en friplassordning for familier med nedsatt betalingsevne. Likevel er ikke dette nok. Undersøkelser viser tydelig at de fleste elevene kommer fra middel-

klassehjem med foresatte med høyere utdanning. Det betyr at det er store elevgrupper kulturskolen ikke når. Årsakene er mange. Informasjon og tilgjengelighet er kanskje de viktigste. Det er viktig at kulturskolen tar dette på alvor og finner måter å nå disse elevgruppene på.

Hovedmål i perioden

Løses innenfor nåværende økonomiske rammer

1. Avklare framtidig samlokalisering i sentrum

Kulturskolens hovedbase, Musikkens hus, er nedslitt og har kun plass til administrasjon og deler av musikkundervisningen. Øvrig undervisning er spredt rundt i byen. Lokalene er gjennomgående for små til samspill og moderne undervisningsformer, og ikke tilpasset rytmisk musikk. Det er stort behov for samlokalisering av kulturskolen i tidsriktige lokaler i sentrum.

Tiltak:

Framtidig lokalisering av kulturskolen i sentrum avklares i planperioden.

2. Utvikle fleksible undervisningsmetoder og modeller

2.1. Individuell undervisning/gruppeundervisning

Undervisningen i «Sesam sesam» (tverrfaglig introduksjonstilbud for de yngste elevene), visuell kunst og scenekunst er basert på undervisning i grupper i størrelsesorden 8-15 elever. Selv om flere og flere musikk lærere tar i bruk gruppeundervisning i små grupper som metodisk supplement til individuell undervisning, foregår det meste av musikkundervisningen med én lærer og én elev i 20 minutter. Forslag til rammeplan for kulturskolene legger opp til at musikkundervisningen skal være en kombinasjon av gruppe og individuell undervisning. Høsten 2013 startet kulturskolen opp med bandundervisning hvor man vekselvis underviser i gruppe og individuell undervisning. Denne undervisningsformen kan overføres til flere instrumentgrupper.

Tiltak:

Alle musikk lærere skal undervise både i grupper og med enkelte elever. Alle elever på kulturskolen skal oppleve regelmessig fellesskap med andre elever. Musikk lærerne gis mulighet til deltagelse på kurs i gruppemetodikk.

2.2. Utvikling av to-lærersystem i visuell kunst

Undervisning i visuell kunst foregår i dag med én lærer og 8-12 elever. For å få til større fleksibilitet og kvalitet i undervisningen er det ønskelig med to parallelle undervisningsrom med plass og mulighet til to-lærersystem

Tiltak:

Det undersøkes muligheter for egnede lokaler for utprøving av 2-lærersystem i visuell kunst.

2.3. Tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid

Prosjektarbeid er en viktig del av undervisningstilbudet. Kulturskolen har gjennom mange år deltatt i ulike prosjekter, både interne, regionale og internasjonale. Flere av disse har vært tverrfaglige kulturskoleutviklings prosjekter i regi av Norsk kulturskoleråd. Av nyere lokale prosjekter kan nevnes «Fargespill» i samarbeid med Kilden Dialog, grunnskolen, UiA og Abup. Gjennom tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid styrkes utviklingen av hver enkelt elev og ansatt. Samarbeid internt i kultursektoren, med grunnskolen, UiA, Kilden, Sørlandets Kunstmuseum, selvstendige kunstnere og kulturlivet for øvrig bør styrkes og utvikles gjennom felles prosjekter slik at flere av vår elever og ansatte kan delta.

Tiltak:

Alle elever skal få tilbud om deltagelse i tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid i løpet av planperioden

2.4. Videreutvikling av talentsatsing

Kilden lørdagsskole ble etablert høsten 2012 som et talentutviklingsprogram i musikk i samarbeid med Kilden dialog og UiA. Dette er et tilbud til talentfulle elever fra hele regionen. Fra før har avdeling for scenekunst hatt en musikalavdeling som et talentutviklingsprogram gjennom mange år. Det er av stor betydning at særskilt talentfulle elever med særlig motivasjon får anledning til å utvikle sine ferdigheter. Erfaringene etter mange års drift av musikalavdelingen og to års drift av Kilden lørdagsskole er entydig positive. Det er viktig at tilbudet utvides og at det legges til rette for talentutvikling også i teaterundervisningen og i avdeling for visuell kunst.

Tiltak:

Det planlegges og avklares etablering av fullverdig talentutviklingsprogram for avdeling for scenekunst og avdeling for visuell kunst. I planleggingen søkes det samarbeid med UiA, Kilden og/eller andre samarbeidspartnere.

3. Videreutvikle samarbeidet med skolekorpene

Kulturskolen har gjennom mange år hatt et nært samarbeid med byens 9 skolekorps. Dirigentene er ansatt i kulturskolen, og kommunen subsidierer dirigenttjenestene med 50 % av brutto lønnsutgifter. Korpsernes store utfordring er å skaffe gode instruktører og lønnsmidler til disse. Korpserne ønsker selv at kulturskolen gradvis overtar dette ansvaret ved at korpsmedlemmene meldes inn i kulturskolen og korpserne betaler elevkontingenten. Kulturskolen mener dette er en god ordning som på sikt vil heve kvalitetsnivået både i skolekorpene og musikklivet generelt. Søknadsfrist for ordinære søkere er 30. april, korpsernes søknadsfrist er noe senere.

Tiltak:

40 % av elevplassene på aktuelle instrumenter forbeholdes medlemmer i skolekorps. Kommunikasjon og samarbeid med skolekorpene utvikles videre.

4. Kulturskole for alle. Nå ut til flere miljøer

I Agderforsknings prosjektrapport nr. 5 / 2012 «Inkluderende kulturskole – utredning av kulturskoletilbudet i storbyene» slås det fast at kulturskolene på langt nær når ut til alle miljøer med sine tilbud. Undersøkelsen viser at det er stor skjevhet blant brukerne til fordel for foresatte med høy utdanning. Kulturskoletimen som ble innført høsten 2013 er et lavterskeltilbud som på mange måter svarer på de utfordringer prosjektrapporten gir. Nå som kulturskoletimen er vedtatt avviklet er det viktig å finne andre måter å nå ut til flere miljøer.

Tiltak:

I planperioden skal det utredes og planlegges ett eller flere lavterskeltilbud med sikte på å nå ut til andre brukere og miljøer enn de som kulturskolen vanligvis rekrutterer elever fra.

5. Regionalt samarbeid

Kulturskolen ønsker å se på behovet for et mer regionalt samarbeid. Den nye regjeringen legger opp til en endring innen regional og kommunal forvaltning. En ny kommunestruktur krever et større samarbeid i landsdelen. I forslag til rammeplan for Norsk Kulturskoleråd står det at de store byene må ta større ansvar for samarbeid om utvikling av kulturskoletilbudet i regionen. Små kulturskoler er avhengig av et samarbeid om stillinger for å få ansatte med god kompetanse og store nok stillinger. Flere kulturskoler i Norge er i dag såkalte interkommunale. Her har flere kommuner gått sammen for å skape et godt kulturskoletilbud.

Tiltak:

Gjennom samarbeid med Norsk kulturskoleråd Agder og de andre kommunene på Agder skal Kristiansand kulturskole være pådriver i arbeidet for økt faglig kompetanse og bedre tilbud til elevene gjennom samarbeid om stillinger.

Målsettinger som krever økte bevilgninger

Videreutvikling av kulturskolen gjennom flere fagtilbud. Prioritert rekkefølge.

1. Sesam 2. år

«Sesam sesam» er kulturskolens tverrfaglige gruppeundervisningstilbud til de yngste elevene (2. klasse). Dette tilbudet har kulturskolen hatt i mange år og er blitt veldig populært. Mellom 150 og 180 elever får dette tilbudet hvert år og det er ikke plass til alle som søker. Etter ett år med «Sesam sesam» skal elevene velge mellom tilbud i musikk, billedkunst eller teater. Mange elever og foresatte ønsker likevel en videreføring av dette populære tverrfaglige tilbudet. Det er derfor stort behov både for en utvidelse av nåværende tilbud i sesam sesam, og en videreføring i et påbygningsår for elever i 3. klasse. Med en økning av budsjetttrammen på kr 500 000 vil kulturskolen kunne realisere dette, og gi plass til mellom 50 og 80 nye elever.

2. Sangpedagog med rytmisk utdanning

Kulturskolen har i de siste årene fått mer rytmisk undervisning, ikke minst etter etablering av bandundervisning som eget tilbud. Det er behov for ansettelse av sangpedagog med rytmisk utdanning. Dette vil skape et bedre totaltilbud for elever og høyne kulturskolens fagkompetanse. Sangundervisning er blant tilbudene med lengst venteliste. Nettoutgifter for 50 % stilling som sangpedagog (fradrag for elevkontingent) vil medføre cirka kr 275 000 i økte utgifter.

3. Skrivekurs

Dikt, manus, låtskriving og litterære tekster. Et selvstendig tilbud, men også samarbeid med kulturskolens øvrige avdelinger hvor det ønskes større fokus på tekst. Det er behov for tekster til konserter og forestillinger. Mange av musikkelevne skiver egen musikk og en kombinasjon med tekst hadde vært en fordel og gitt stort utbytte for elever. Arbeid med manus er aktuelt i samarbeid med avdeling for scenekunst. Nettoutgifter for en 30 % stilling som skrivepedagog (fradrag for elevkontingent) vil medføre cirka kr 150 000 i økte utgifter. Det kan og tenkes et tilbud iverksettes i samarbeid med eksterne partnere.

Videreutvikling av kulturskolen gjennom økt fagkompetanse. Prioritert rekkefølge

1. Etter- og videreutdanning

Kulturskolen ønsker et godt tilbud til alle ansatte om etter- og videreutdanning. Flere utdanningsinstitusjoner og andre tilbyr relevante kurs for ansatte på kulturskolen. I dag har kulturskolen svært begrensede midler til dette. Behov kr 150 000.

2. Teknisk IT-medarbeider

De siste årene har antall maskiner og fokus på IT vært økende. Kulturskolen har i dag cirka 50 datamaskiner. Det er ønskelig med en person med kompetanse innen IT for å opprettholde en god drift av kulturskolen. I tillegg vil det være en stor fordel for kulturskolen at denne personen også har kunnskap om lyd- og lysanlegg da behovet for økt fagkompetanse på området er stort. 50 % stilling, kr 330 000.

Kristiansand kulturskole
Musikkens hus
Kongens gate 54
4608 Kristiansand

Telefon 38 14 87 30
post.kulturskolen@kristiansand.kommune.no
www.kristiansand.kommune.no/kulturskolen